

POSUDEK K DIPLOMOVÉ PRÁCI

<i>Autorka práce:</i>	Bc. Jana Handšuhová
<i>Název:</i>	Specifika počítačem podporovaného překladu z němčiny do češtiny
<i>Akademický rok:</i>	2012/2013
<i>Vedoucí diplomové práce:</i>	PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.
<i>Oponent:</i>	PhDr. Jaroslav Špirk, Ph.D.

Diplomová práce Bc. Jany Handšuhové je přehledovou studií k problematice počítačem podporovaného překladu u specifického jazykového páru (konkrétně z němčiny do češtiny).

Práce je rozdělena na dva hlavní oddíly, teoretickou a empirickou část. V části teoretické diplomandka postupuje od popisu historického vývoje automatizace překladového procesu přes kategorizaci a definice jednotlivých součástí technologického řešení počítačem podporovaného překladu (včetně podkapitoly věnované specificky české terminologii v této oblasti) až po speciálnější oblasti, jako jsou textové typy a textové druhy či problematika modelu translatologické analýzy.

Následuje empirická část práce, která se zaměřuje na překlady/texty jakožto produkt překladatelského procesu a zkoumá je pomocí translatologické analýzy. Potřebná doplňující zjištění čerpá z dotazníkového šetření. Případná je diskuse výsledků a jejich konfrontace s hypotézami. Celé pojednání je doplněno oddílem věnovaným budoucnosti překladatelské profese (či využití technologií v jejím rámci) a diplomovou prací po formálně požadovaných oddílech uzavírají přílohy.

Diplomovou prací hodnotím kladně jako první kandidátskou práci zaměřenou na zvolenou problematiku s ohledem na jazykový pár na ÚTRL. Určitá spíše reprodukční popisnost některých oddílů práce (např. historický exkurz či oddíl věnovaný budoucnosti využití nástrojů) je důsledkem uvedené okolnosti. Zároveň však platí, že přínosem práce je zohlednění německy psané odborné (a konečně i popularizující) literatury a její zpřístupnění eventuálnímu čtenáři, který z důvodu jazykového přístupem k daným zdrojům nedisponuje. S použitými odbornými zdroji pak diplomandka vesměs pracuje svědomitě a náležitě cituje – výjimkou jsou snad pouze chybějící data odkazů na internetové zdroje (str. 17).

Zvolená metodologie je případná a je vhodné, že diplomandka mnohá zjištění náležitě interpretuje se stálým zřetelem ke vstupním okolnostem práce (některá omezení daná velikostí korpusu či počtem respondentů atd.). Proto dílčí výpovědi vyplývající

z translatické analýzy doplňuje dotazníkovým šetřením, a výsledná zjištění jsou tak relevantnější a reprezentativnější.

Přínosem práce je zajisté terminologická sonda v souvislosti s touto oblastí, kde panuje velká terminologická rozkolísanost, a především dotazníkové šetření, které např. u penetrace nástrojů CAT mezi českou profesní veřejností přináší hodnotný časově vývojový aspekt. (Zároveň by zde bylo vhodné blíže konkretizovat okolnosti srovnávaných výzkumů, aby bylo patrné, do jaké míry jsou data souměřitelná.)

Formálně i jazykově je práce zpracována kvalitně, graficky působivě. Neodpustím si již jen jednu marginální poznámku k jazykové podobě práce, a to k používání výrazu „zajímavý“: Jeho nejjeden výskyt navozuje představu určité subjektivity sdělení, vhodnější by byly obraty jako „pozoruhodný“, „zaslouží si další reflexe/zkoumání“ atd.

Jako eventuální další podněty lze vzít v úvahu zapojení terminologie v souvislosti s nástroji CAT používané společností STAR (nástroj Transit) vzhledem ke skutečnosti, že tento nástroj je – jako jeden z mála – lokalizovaný do češtiny (srov. např. termíny „jazykový pár“ namísto „překladová paměť“ atd.).

Závěr:

Práce je výsledkem svědomitého a dobře rozvrženého výzkumu, je podaná formálně a strukturně vyhovujícím způsobem.

Navrhované hodnocení práce: *velmi dobře*.

V Praze dne 21. května 2013

Tomáš Svoboda